

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobce: **Ing. Michal Č., nar. xxx**, bytem xxx, zastoupen JUDr. Ondřejem Moravcem, Ph.D., advokátem v Hradci Králové, Malé náměstí 124, proti žalované: **Vysoká škola ekonomická v Praze**, se sídlem Praha 3, Winstona Churchilla 4, v řízení o žalobě proti rozhodnutí rektorky Vysoké školy ekonomické v Praze ze dne 17. 10. 2014 č. j. 35887/2014/9202,

T a k t o:

- I. Rozhodnutí rektorky VŠE v Praze ze dne 17. 10. 2014, č. j. 35887/2014/9202, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 13.257,26 Kč, k rukám zástupce žalobce JUDr. Ondřeje Moravce Ph.D., advokáta, do třiceti dnů od právní moci rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se včas podanou žalobou dne 22. 12. 2014 domáhal u Městského soudu v Praze zrušení rozhodnutí rektorky Vysoké školy ekonomické v Praze ze dne 17. 10. 2014 č. j. 35887/2014/9202, kterým bylo zamítnuto přezkoumání rozhodnutí děkana Fakulty managementu VŠE ze dne 23. 9. 2014, sp. zn. 26630, kterým bylo žadateli ukončeno studium v doktorském studijním programu Ekonomika a management, obor Management na Fakultě managementu VŠE pro nesplnění studijních požadavků, spočívajícím v překročení maximální doby studia.

Žadatel začal v doktorském studijním programu studovat dne 21. 9. 2007, přičemž v období od 30. 8. 2012 do 31. 8. 2014 měl studium přerušené. Podle čl. 11 odst. 5 SZŘ je maximální doba studia 5 let a v případě žadatele tato lhůta uplynula dne 22. 9. 2014

Dne 22. 9. 2014 se konala obhajoba disertační práce na téma „Marketingové řízení obchodních firem – Budování efektivních kooperací s využitím konceptu Category managementu“, kdy zkušební komise předloženou práci a obhajobu zhodnotila stupněm „neprospěl“.

Rozhodnutím děkana Fakulty managementu VŠE ze dne 23. 9. 2014, sp. zn. 26630, bylo žadateli podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, ukončeno studium doktorského studijního programu Ekonomika a management, obor Management. V odůvodnění se potom uvádí nesplnění studijních požadavků.

V souladu s poučením obsaženým v tomto rozhodnutí, požádal žadatel o jeho přezkoumání podle § 68 odst. 1 zákona o vysokých školách. Nicméně žalobou napadeným rozhodnutím rektorky Vysoké školy ekonomické v Praze ze dne 17. 10. 2014 č. j. 35887/2014/9202, bylo toto přezkoumání zamítnuto.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí se uvádí, že žadatel začal v doktorském studijním programu studovat dne 21. 9. 2007, přičemž v období od 30. 8. 2012 do 31. 8. 2014 měl studium přerušené. Podle čl. 11 odst. 5 Studijního a zkušebního řádu pro studium v doktorských studijních programech uskutečňovaných na VŠE v Praze, (dále jen SZŘ), je maximální doba studia 5 let a v případě žadatele tato lhůta uplynula dne 22. 9. 2014. Podle čl. 24 odst. 2 písm. f) SZŘ děkan rozhodl o ukončení studia pro nesplnění požadavků vyplývajících ze studijního programu v souladu s § 56 odst. 1 písm. b) zákona o vysokých školách, když student překročil maximální dobu studia. Je tedy zřejmé, že byly naplněny podmínky zákona o vysokých školách i SZŘ pro ukončení studia.

Žalovaný správní orgán se postupně vypořádal se vznesenými námitkami. K zpochybnění hlasování se v odůvodnění rozhodnutí uvádí, že podle čl. 20 odst. 7 a 8 SZŘ je hlasování komise tajné, přičemž každý člen komise hlasuje pro jednu z alternativ „obhájil“ nebo „neobhájil“. Stanovisko „obhájil“ je přijato, pokud pro něj hlasovala nadpoloviční většina přítomných členů komise. Z protokolu o studentově obhajobě vyplývá, že pro alternativu „obhájil“ hlasovali tři členové ze sedmi přítomných. Tvrzení studenta o dvou neplatných hlasech bylo fakultou potvrzeno. Je pravdou, že SZŘ přikazuje členům komise hlasovat pouze pro jednu ze dvou alternativ a možnost neplatných hlasů neřeší, avšak výskyt

neplatných hlasů logicky nelze při tajném hlasování vyloučit. Bohužel pro žadatele, hlasování komise nedopadlo v jeho prospěch.

Žalobce se svým podáním domáhal zrušení napadeného rozhodnutí a uváděl, že v rámci doktorského studijního programu na VŠE předložil k obhajobě doktorskou práci na téma „Marketingové řízení obchodních firem – Budování efektivních kooperací s využitím konceptu Category managementu“. Dne 22. 9. 2014 se konala obhajoba této disertační práce, kdy zkušební komise předloženou práci a obhajobu zhodnotila stupněm „neprospěl“, byť oponentské posudky práci k obhajobě doporučily s výhradami. Následně rozhodnutím děkana FF ze dne 29. 10. 2013, č. j. 2013FF006913, jí bylo ukončeno studium z důvodu překročení maximální délky studia.

Žalobce namítal procesní pochybení, jednak ohledně způsobu vyrozumění o datu, času a místě konání obhajoby, a jednak ohledně otázky veřejnosti obhajoby.

Žalobce za nejzávažnější pochybení zkušební komise považoval žalobce způsob a výsledek hlasování členů zkušební komise. Z celkového počtu sedmi hlasujících tři byli pro variantu „obhájil“, přičemž pro variantu „neobhájil“ byli dva hlasující a zbylé dva hlasy byly neplatné. Tento postup je podle žalobce v rozporu s čl. 20 odst. 7 SZŘ.

Žalovaný správní orgán ve svém vyjádření ze dne 7. 4. 2015 navrhl žalobu zamítnout s tím, že složení sedmičlenné zkušební komise odpovídalo požadavku dle čl. 16 Studijního a zkušebního řádu pro studium v doktorských studijních programech na VŠE, přičemž složení komise je určováno podle oboru studia, nikoliv podle tématu disertační práce, což bylo dodrženo. Smyslem obhajoby disertační práce je ověření skutečnosti, zda student je skutečně autorem práce, a že se ve zpracovávané tematice orientuje na úrovni, která je očekávána od nositele doktorského titulu. Pro zjištění samotné kvality disertační práce by obhajobu nebylo nutno konat.

Žalovaný konstatoval, že případ, kdy odevzdané hlasy některých členů zkušební komise jsou vyhodnoceny jako neplatné, není v praxi obhajob disertačních prací ničím výjimečným, a to jak na půdě VŠE, tak ani jiných veřejných vysokých škol v České republice. Odevzdání neplatného hlasu je považováno za legitimní hlasování svého druhu a rozhodně z něj nelze vyvozovat závěr o nekompetentnosti členů komise.

Městský soud v Praze nařídil ve věci jednání, které se konalo dne 9. 5. 2017, při němž účastníci setrvali na svých dosavadních písemných vyjádřeních.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Městský soud v Praze posoudil napadené rozhodnutí podle § 75 soudního řádu správního, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, jakož i řízení, které mu předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Ze správního spisu soud ověřil tyto dokumenty:

- Posudek – stanovisko školitelky Doc. Ing. Marie H., CSc., Fakulta managementu VŠE, v Jindřichově Hradci, ze dne 12. 8. 2014: „Doktorand Ing. Michal Č. plně prokázal schopnosti vědecko-tvořivého přístupu ke zpracování disertačního tématu, a proto doporučuji práci k závěrečné obhajobě.“
- Oponentský posudek Prof. Ing. Vanda L., Ph.D., Ekonomická univerzita v Bratislavě, Podnikovohospodářská fakulta v Košiciach, ze dne 20. 8. 2014: „Práce je svojim zameraním novátorská a sústreďuje pozornosť na alternatívu koncipovania a uplatňovania category managementu v marketingovom riadení obchodných firiem. Napriek určitým rezervám týkajúcich sa absentujúcej exaktnosti v oblasti spracovania ekonomickej efektívnosti pri uplatňovaní CM oceňujem intenzívnu a dlhodobú činnosť priamo v hospodárskej praxi a snahu o prepojenie modernej teórie s praxou.“
- Oponentský posudek Doc. Ing. Petr R., Ph.D., Mendelova univerzita v Brně, Provozně ekonomická fakulta, ze dne 15. 8. 2014: „V dnešní době, kdy jsou ekonomická data sekundární povahy snadno dostupná pomocí elektronických databází, jsou výzkumy v sociálních vědách založené na primárních datech v menšině. O to více si cením této práce, kde autor dlouhodobě sbíral primární data formou terénního šetření, které dále analyzoval a vyvodil originální závěry. Získaná data tak mohou sloužit jak potenciální zdroj pro další výzkumná témata autora. Práce splňuje formální náležitosti kladené na práce tohoto druhu.“
- Oponentský posudek Doc. Ing. Hana E., CSc., Jindřichův Hradec, ze dne 22. 7. 2014: „Proces category managementu je procesem, který se neustále vyvíjí a zdokonaluje, aby co nejlépe pomáhal řešit problémy a požadavky zákazníků. Že bude ještě potřeba v této oblasti hodně učinit, to předložení disertační práce specifikovala. Velkým přínosem předložené práce je nejen precizně zpracovaná výchozí teoretická část, ale také analytická navazující část, následně pak byl schopen autor po provedené analýze zjištěných výsledků v rámci zpracovaných případových studií formulovat předpoklady pro reálné, efektivní fungování konceptu category managementu.“

Podle § 68 odst. 4 zákona o vysokých školách, ve znění účinném do 31. 8. 2016, student může do 30 dnů ode dne, kdy mu bylo rozhodnutí podle odstavce 3 doručeno, požádat o přezkoumání rozhodnutí; zmeškání této lhůty lze ze závažných důvodů prominout. Žádost se podává orgánu, který rozhodnutí vydal. Jestliže je tímto orgánem děkan, může sám žádosti pouze vyhovět a rozhodnutí změnit nebo zrušit, jinak ji předá k rozhodnutí rektorovi. Rektor změní nebo zruší rozhodnutí, které bylo vydáno v rozporu se zákonem, vnitřním předpisem veřejné vysoké školy nebo její součástí. Rozhodnutí o disciplinárním přestupku a o vyloučení ze studia podle § 67 zruší i v případě, že dodatečně vyšly najevo skutečnosti, které by odůvodňovaly zastavení řízení. Žádost o přezkoumání rozhodnutí vydaného podle odstavce 3 písm. f) má vždy odkladný účinek.

Podle § 68 odst. 3 písm. g) zákona o vysokých školách, ve znění účinném do 31. 8. 2016, rozhodnutí ve věcech nesplnění požadavků podle § 56 odst. 1 písm. b) musí být vyhotoveno písemně, musí obsahovat odůvodnění a poučení o možnosti podat žádost o přezkoumání a musí být studentovi doručeno do vlastních rukou. Případný způsob náhradního doručení ve věcech uvedených v písmenech a) až f) může stanovit vnitřní předpis vysoké školy nebo její součásti.

Podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o vysokých školách, ve znění účinném do 31. 8. 2016, studium se dále ukončuje, nesplní-li student požadavky vyplývající ze studijního programu podle studijního a zkušebního řádu.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. prosince 2009, č. j. 9 As 1/2009 – 141, klasifikace státní zkoušky je výsledkem hodnocení vědomostí studenta, které náleží pouze zkušební komisi a nepodléhá soudnímu přezkumu; soudní přezkum spočívá v přezkumu dodržení podmínek stanovených pro konání státní zkoušky právními či studijními předpisy, nikoli v přezkumu vědomostí uplatněných studentem při samotném výkonu zkoušky a tomu odpovídajícího ohodnocení ze strany zkoušejících.

Předmětem sporu v inkriminované věci je posouzení otázky zákonnosti a správnosti rozhodnutí rektorky Vysoké školy ekonomické v Praze ze dne 17. 10. 2014 č. j. 35887/2014/9202, kterým bylo potvrzeno prvostupňové rozhodnutí o ukončení vysokoškolského studia žalobce.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí rektorky Vysoké školy ekonomické v Praze v rozsahu námitek, které byly uplatněny v podané žalobě, a dospěl k závěru, že vznesené žalobní námítka nejsou nedůvodné, neboť nemohly ovlivnit řádný proces při obhajobě disertační práce žalobce. Pokud žalobce směřoval námítka proti složení zkušební komise, musel soud konstatovat, že všichni členové komise disponují vyžadovanou vědeckou hodností a jsou odborníky v daném oboru. Složení komise je podle čl. 16 SZŘ určováno podle oboru studia, nikoliv podle tématu disertační práce, což bylo v inkriminované věci dodrženo. Pokud jde o způsob, jakým byl žalobce vyrozuměn o datu, času a místě konání obhajoby, žalobce byl o datu konání obhajoby disertační práce dne 22. 9. 2014 vyrozuměn e-mailem děkana fakulty dne 4. 7. 2014. V tomto e-mailu sice nebylo místo konání uvedeno, nicméně podle názoru soudu se jedná o dílčí porušení čl. 18 odst. 8 SZŘ, neboť žalobce byl o datu konání obhajoby vyrozuměn v dostatečném časovém předstihu. Pokud jde o protokol o průběhu obhajoby disertační práce, je sice stručný, nicméně lze z něho průběh obhajoby zjistit.

Nicméně soud se zcela ztotožnil s námitkami, které jsou uvedeny v podané žalobě pod písm. f), tedy námitkami směřujícími proti způsobu hlasování členů zkušební komise. Způsob hlasování komise je upraven Studijního a zkušebního řádu pro studium v doktorských studijních programech uskutečňovaných na Vysoké škole ekonomické v Praze, a to konkrétně v čl. 20 s názvem „Průběh a hodnocení obhajoby disertační práce“. V jeho odstavci 7 je *expressis verbis* uvedeno: „Hlasování zkušební komise o výsledku je tajné. Na hlasovacích lístcích označují všichni hlasující jednu z alternativ „Obhájl“ nebo „Neobhájl“ disertační práci. Stanoviskem „Neobhájl“ je také hodnocen student, který se k obhajobě disertační práce nedostaví. Oponenti mají právo se zúčastnit neveřejného zasedání zkušební komise,

avšak v případě, že nejsou členy zkušební komise, o výsledku obhajoby nehlasují. Výsledek oznamuje předseda studentovi veřejně, bezprostředně po skončeném sčítání hlasů.“

Městský soud v Praze konstatuje, že Vysoká škola ekonomická v Praze upravila pravidla pro průběh a hodnocení obhajoby disertační práce poměrně velmi konkrétně, velmi určitě, velmi srozumitelně, což nepochybně je správné. Současně má však soud za to, že pokud si vysoká škola pravidla takto stanovila, pak je také musí bezezbytku respektovat. Z ustanovení čl. 20 odst. 7 nelze podle názoru soudu vyvodit jiný závěr, než že členové komise nemají jinou možnost, než ve věci hlasovat, a že mohou hlasovat jedním ze dvou možných způsobů, buď tedy „Obhájil“, anebo „Neobhájil“. Citovaný studijní a zkušební řád nepřipouští existenci neplatných hlasů, hlasů. Proto ačkoliv jak fakulta, tak i rektorka VŠE potvrdila, že dva z odevzdaných hlasů byly neplatné, v kontextu čl. 20 odst. 7 SZŘ nedává tato informaci smysl. SZŘ totiž existenci neplatných hlasů vůbec nepřipouští, protože nijak nedefinuje, jaké skutečnosti by způsobovaly neplatnost hlasu člena zkušební komise, a to ani příkladem. Pokud tedy žalovaná uvedla, že dva hlasy byly neplatné, není jasné, co mělo tuto neplatnost způsobit. Bylo by tak možno jen spekulovat o tom, že například osoby, které tyto hlasy odevzdaly, se vyjádřily tak neurčitě, resp. ambivalentně, že nebylo lze zjistit, zda hlasovaly „obhájil“ nebo „neobhájil“ anebo že se zcela odmítly vyjádřit k tomu, zda žalobce obhájil nebo nikoliv, apod. Za tohoto stavu věci dospěl soud k závěru, že institut neplatného hlasu v případě hlasování zkušební komise při hodnocení disertační práce vůbec nemůže existovat, a tudíž že hlasování zkušební komise, jež vygenerovalo dva hlasy „neplatné“, bylo zatíženo podstatnou vadou, která mohla mít vliv na soulad konečného rozhodnutí komise se SZŘ. Pokud pak rektorka VŠE v napadeném rozhodnutí existenci oněch dvou neplatných hlasů nijak nevysvětlila, resp. neodůvodnila, je napadené rozhodnutí v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Z vyjádření k žalobě ze dne 7. 4. 2015, ale i z obsahu žalobou napadeného rozhodnutí rektorky Vysoké školy ekonomické v Praze ze dne 17. 10. 2014 č. j. 35887/2014/9202, je zřejmé, že žalobcovo tvrzení o tom, že dva z odevzdaných hlasů byly neplatné, bylo fakultou potvrzeno. V inkriminované věci je tedy tato skutková okolnost je nesporná a podle názoru soudu potom tato skutečnost znamená, že hlasování komise proběhlo naprosto závadným způsobem a v podstatě z něj nelze na žádný řádný a srozumitelný výsledek usuzovat. Existence neplatných hlasů tedy nemůže být vykládána tak, že jsou to hlasy proti, hlasy ve smyslu „Neobhájil“ tak, jak koneckonců je dovozováno v napadeném rozhodnutí.

Městský soud k tomu *obiter dictum* poznamenává, že i kdyby bylo možno za současného znění čl. 20 odst. 7 SZŘ akceptovat možnost neplatného hlasu, je pochybné, že by měl být vyhodnocen v neprospěch studenta. Jestliže by totiž bylo přípustné, aby člen zkušební komise mohl odevzdat neplatný hlas, pak je nanejvýš sporné, zda by k takovému jeho hlasování vůbec mělo být přihlíženo. Podle názoru soudu je tu nezbytné vycházet z účelu ustavení zkušební komise pro obhajoby disertačních prací, a ze smyslu účasti členů komise na její činnosti. Má-li člen zkušební komise zhodnotit posuzovanou disertační práci a vyjádřit se k výsledku obhajoby, musí se činnosti této komise zúčastnit nejen svou fyzickou přítomností, ale právě i tím, že bude o výsledku obhajoby hlasovat. Je proto na místě se ptát, jaký smysl by mělo, aby se člen zkušební komise účastnil obhajoby disertační práce, aniž by se pak jasně vyjádřil k tomu, zda student obhájil či neobhájil? Odevzdání neplatného hlasu by podle názoru soudu bylo ekvivalentem neúčasti člena komise při obhajobě, a pak by ovšem bylo na

místě považovat neplatný hlas za neexistující a vůbec k němu nepřihlížet. Pokud by tedy byly v projednávané věci vzaty v úvahu jen hlasy platné, nutně by to vedlo k závěru, že žalobce svou práci obhájil.

Městský soud v Praze za tohoto stavu věci dospěl k závěru, že tato žalobní námitka vůči způsobu hlasování zkušební komise je důvodná a v konstatovaných závadách spatřuje podstatnou procesní vadu, která mohla mít vliv na správnost a zákonnost jak napadeného rozhodnutí, tak především výsledku činnosti zkušební komise. Za tohoto stavu věci se soud neztotožnil se závěrem, k němuž ohledně způsobu hlasování dospěla rektorka VŠE.

Městský soud v Praze se při vypořádání žalobních námitek řídil nálezem Ústavního soudu ze dne 12. února 2009, III. ÚS 989/08, podle něhož *není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.* (bod 68).

Městský soud v Praze ze shora uvedených důvodů ve věci rozhodl tak, že žalobou napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního zrušil pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. Podle ustanovení § 78 odst. 5 soudního řádu správního právním názorem, kterým vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení žalovaný správní orgán vázán.

Rozhodnutí o náhradě nákladů řízení soud opřel o ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobkyně měla ve věci plný úspěch. Výši náhrady potom určil podle vyhl. č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), a to tak, že 3.000 Kč činily náklady na uhrazení soudního poplatku z žaloby, dále náklady právního zastoupení za dva úkony právní pomoci podle § 9 odst. 3 a 3.100 Kč, tj. převzetí a příprava zastoupení, účast při jednání, a 2x režijní paušál podle § 13 odst. 3 a 300 Kč, cestovné na trase Hradec Králové – Praha a zpět 1.429,26 Kč, promeškaný čas na cestě k jednání v rozsahu 3 hodin celkem 600 Kč, tedy celkem 13.257,26 Kč, včetně DPH ve výši 21%.

P o u č e n í:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 9. května 2017

**JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu**

Za správnost vyhotovení:
Jana Válková